

**ACORD 36/2016, de 10 de maig, del Ple
del Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

**Anàlisi de l'entrevista a Carles Sastre en el programa *Més 324* del canal 3/24,
del 16 de desembre de 2015**

Antecedents

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) va acordar analitzar d'ofici l'entrevista realitzada a Carles Sastre en el programa *Més 324*, el 16 de desembre de 2015, a propòsit del *Manifest de suport al procés independentista, en el 30è aniversari de la mort de Quim Sànchez*.

L'Àrea de Continguts de CAC va elaborar, en data 8 de febrer de 2016, l'Informe 2/2016, que transcriu i analitza l'entrevista a Carles Sastre —el primer signant del *Manifest*—, des de la perspectiva de l'existència de posicionament del conductor del programa o no.

En posterioritat, el 22 de març següent, Sergio Fidalgo Piña, actuant en nom i representació del Grup de Periodistes Pi i Margall ha presentat un escrit de queixa en el què efectua determinades manifestacions en relació a la mateixa entrevista, la valoració de les quals s'ha incorporat a l'anàlisi acordat d'ofici per part del CAC.

Vist l'informe de l'Àrea Jurídica d'aquest Consell, les consideracions del qual es reproduïxen íntegrament:

«[...] Les consideracions jurídiques següents analitzen els elements de valoració i les conclusions de l'Informe d'anàlisi de continguts, en el sentit de si s'adeqüen a la normativa vigent.

Consideracions jurídiques

Primera. El context de l'entrevista

El programa *Més 324* es descriu com un espai de debat sobre l'actualitat informativa dirigit per Xavier Graset, que s'emet de 22.00 a 23.00 h al canal 3/24. El programa compta amb la presència de persones de l'àmbit de l'economia, les ciències polítiques, el periodisme, etc. que debaten sobre temes d'actualitat, així com entrevistes.

Les entrevistes, com a format dins dels gèneres de la informació, tenen l'objectiu, d'acord amb el *Llibre d'estil* de la CCMA, d'obtenir informació i aprofundir en un aspecte informatiu d'interès o en la personalitat de l'entrevistat. Així mateix, les entrevistes es contextualitzen i s'hi explica qui és la persona entrevistada i per què se l'entrevista (epígraf 2.1.1.6.2 del seu *Manual d'ús*).

En el supòsit que és objecte d'anàlisi, Xavier Graset introdueix l'entrevista des de la taula de debat i la situa en el marc del *Manifest de suport al procés independentista*,

en el 30è aniversari de la mort de Quim Sánchez. Com puntualitza el director del programa, Carles Sastre és entrevistat com a primer signant del *Manifest* esmentat.

Reproduïm la presentació de l'entrevistat per part del director del programa, Xavier Graset:

“[...] Volem introduir ara la política catalana perquè, lògicament, també és en el pla d'aquestes eleccions de diumenge. Una vintena de militants històrics de l'independentisme han fet públic un manifest en què demanen a la CUP i a Junts pel Sí que arribin a un acord per pactar un govern que porti el país cap a la independència [...].

Doncs per parlar d'aquest manifest i d'aquesta situació política, deixeu-me que saludi, que entrevistí al plató del *Més 324* el primer signant d'aquest manifest, en Carles Sastre, exdirigent de Terra Lliure [...]”.

Atès el marc en què s'efectua l'entrevista, i d'acord amb els criteris que estableix el *Llibre d'estil* sobre aquest gènere d'informació, l'Informe de l'Àrea de Continguts assenyala que “[...] El programa presenta aquest document com un element relacionat amb un fet de l'actualitat política [...]”; per la qual cosa, conclou que, “[...] Les organitzacions, els fets d'algunes de les persones signants i el caràcter de les actuacions no constitueixen l'objecte de l'entrevista [...]”.

Pel que fa al tractament de la informació policial i judicial de la persona entrevistada, el *Llibre d'estil* en l'epígraf 1.2.3.4 de la seva *Guia editorial* assenyala que “D'acord amb la vocació ressocialitzadora de l'ordenament penal, no mencionem els antecedents penals ni policials d'una persona si no són part substancial de la informació”.

De l'Informe d'anàlisi, se'n desprèn que les dades facilitades en la presentació de l'entrevistat (també, les genèriques del col·lectiu de les persones signants) són “substancials de la informació” per explicar el marc polític de les persones que signen el *Manifest*, la qual cosa abona la procedència de la seva menció.

En un altre ordre de valoracions, sobre l'ús del mot *terrorisme* i a propòsit de la terminologia emprada pel director del programa en les referències a l'organització Terra Lliure, l'Informe mateix analitza el tractament de les informacions sobre actes terroristes, en els termes següents:

“[...] El *Llibre d'estil de la CCMA* estableix, en la seva *Guia editorial*, un seguit de directrius en relació amb el tractament de les informacions sobre actes terroristes.

Els epígrafs que s'hi refereixen formen part de l'apartat *Matèries d'atenció especial* (1.2.3), que concreta els criteris a seguir en temes d'especial sensibilitat (*seguretat i emergències, conflictes bèl·lics i catàstrofes, violència de gènere*, etc.), les directrius que s'havien establert per al conjunt de la informació en relació amb *l'obtenció de la informació* (epígraf 1.2.1) i *la producció i difusió* (epígraf 1.2.2.).

En aquest context, els criteris sobre el *terrorisme* (1.2.3.3) s'adrecen, principalment, al tractament informatiu d'un fet terrorista d'actualitat:

“1.2.3.3.1. Criteris

Assumim la definició del Consell de la Unió Europea segons la qual els delictes de terrorisme són els que cometen intencionadament un individu o un grup d'individus contra un o més països, les seves institucions o la seva ciutadania, amb la finalitat d'intimidat-los i de destruir o alterar greument les seves estructures polítiques, econòmiques o ambientals.

Tractem el terrorisme amb rigor i amb un llenguatge objectiu. Les informacions sobre aquesta matèria tenen presents les víctimes en tot moment i eviten instrumentalitzar-les amb finalitats polítiques.

No permetem que grups terroristes utilitzin els nostres mitjans per fer apologia del terrorisme. La direcció de cada mitjà decideix si difon declaracions o comunicats d'aquests grups.

En cas de segrest o amenaces, ens abstenim de tenir contactes amb terroristes si poden interferir en les accions empreses per les autoritats o agreujar la situació de les víctimes.”

De la mateixa manera, les *Editorial Guidelines* de la BBC (epígraf 11.4.5 *Use of Language*) es refereixen, principalment, a l'ús del terme *terrorisme* en les informacions sobre actes de terror:

“El terrorisme és un tema difícil i emotiu amb implicacions polítiques i cal estar amatents en l'ús de llenguatge que pugui comportar judicis de valor. Evitem utilitzar la paraula *terrorista* sense descripció [...] La paraula *terrorista* pot ser més un obstacle que un ajut a l'entesa dels fets”.

“Tal com deixa clara la directriu, un ús acurat de la paraula *terrorista* és essencial si la BBC vol mantenir el prestigi pel que fa al rigor i, especialment, a la imparcialitat [...] Necessitem estar segurs que quan informem sobre un acte de terror, ho fem de manera consistent en el conjunt d'informacions emeses a tots els serveis [de la BBC]”.

“Els judicis de valor sovint implícits en l'ús de les paraules *terrorista* o *grup terrorista* poden crear incongruències en el seu ús o crear dubtes en l'audiència sobre la nostra imparcialitat [...]. L'ús de les paraules poden comportar un judici de valor quan no hi ha un consens clar sobre la legitimitat de grups polítics militants [...]”.

Contextualitzat en aquests termes —l'ús del concepte terrorisme—, l'Informe mateix conclou el següent:

“[...] Els epígrafs del *Llibre d'estil* relacionats amb el tractament del terrorisme (*Guia editorial*, 1.2.3.3) no tenen una correlació estricta amb l'entrevista analitzada, atès que aquesta peça no té per objecte la informació sobre fets terroristes d'actualitat.

Amb tot, el conductor adopta un criteri restrictiu en l'ús del concepte *terrorisme*, com a mitjà d'evitar la introducció de judicis de valor en la informació [...]”.

Això no obstant, l'Informe detecta la introducció en l'entrevista d'un judici de valor del conductor del programa:

“[...] Per contra, el conductor del programa utilitza en una ocasió el concepte *pres polític* aplicat a Carles Sastre, i hi introdueix un judici de valor [...]”.

La consideració jurídica següent analitza el significat de l'expressió *pres polític* i la seva valoració en el marc de l'entrevista efectuada.

Segona. La definició de *pres polític*

El sintagma *pres polític* no respon a cap categoria jurídica del dret intern. No existeix, tampoc, una definició acceptada unànimement per la comunitat internacional sobre qui és *pres polític* i qui no ho és, sinó punts de vista o opinions de subjectes diferents.

D'una banda, l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa,¹ mitjançant Resolució 1900 (2012), de 3 d'octubre de 2012,² va adoptar una definició de *pres polític* que pren com a punt de partida els criteris que va fixar l'any 2001, en el context de l'adhesió d'Armènia i Azerbaidjan a l'organització. Extractem els punts més significatius de la Resolució:³

“[...] 3. Una persona privada de la seva llibertat ha de ser considerada *pres polític*:

- a. Si la detenció s'ha imposat en violació d'una de les garanties fonamentals establertes en la Convenció Europea de Drets Humans i els seus protocols (CEDH), en particular la llibertat de pensament, de consciència i de religió, la llibertat d'expressió i d'informació, la llibertat de reunió i associació.
- b. Si la detenció ha estat imposada per raons purament polítiques sense connexió amb qualsevol dels delictes.
- c. Si, per motius polítics, la durada de la carcelació o les condicions carcelàries són desproporcionades amb el delicte pel qual ha estat declarat culpable o bé en sigui sospitós.
- d. Si per motius polítics, la persona és detinguda de manera discriminatòria en comparació amb altres persones.
- e. Si la detenció és el resultat d'un procediment que va ser clarament injust, i sembla estar connectada amb raons polítiques del govern.

4. Les persones privades de llibertat per delictes de terrorisme no es consideren presos polítics si han estat perseguits i condemnats per aquests delictes segons la legislació nacional i el conveni europeu de drets humans.

¹ El Consell d'Europa és una organització internacional que té com a objectiu principal la defensa i la protecció de la democràcia, l'estat de dret i els drets humans. En l'actualitat engloba la totalitat de les nacions europees amb l'única excepció de Bielorrússia. L'Estat espanyol es va adherir al Consell d'Europa l'1 de març de 1978.

² D'acord amb un dels estudis més exhaustius sobre el Consell d'Europa, l'elaborat pel professor Montes Fernandez, F. J., publicat al *Anuario jurídico y económico XLVII (2014)*, “[...] La Asamblea Parlamentaria, antes denominada Asamblea Consultiva, carece de poder decisorio, por lo que su posición es subordinada con respecto al Comité de Ministros [...]. La Asamblea puede formular: Recomendaciones, Resoluciones, Opiniones y Directivas [...]. La Resolución expresa los puntos de vista de la Asamblea sobre alguna cuestión de su competencia, y puede ir destinada a los Gobiernos miembros, a todos o a algunos sólo [...]”.

³ Versió no oficial en català.

5. L'Assemblea convida les autoritats competents de tots els estats membres del Consell d'Europa a reavaluar els casos de suposats presos polítics mitjançant l'aplicació dels criteris esmentats [...].

Atesa la seva participació activa com a impulsor d'aquesta definició, resulta d'interès l'entrevista realitzada el juny del 2013 a *Christoph Straesser, MP*, portaveu de Drets Humans i Ajuda Humanitària del grup parlamentari del SPD, en la qual efectua un resum i explicació de la definició adoptada.⁴

D'altra banda, en un sentit oposat, se situa la definició d'Amnistia Internacional (AI),⁵ que diferencia els conceptes de *pres de consciència* i *pres polític*.

En la terminologia d'AI,⁶ *pres de consciència* es defineix com “[...] aquella persona que, sin haber utilizado la violencia ni haber propugnado su uso, es encarcelada o sometida a otras restricciones de su libertad a causa de sus creencias, su origen étnico, sexo, color o idioma”.

Mentre que és *pres polític* “[...] todo preso cuya causa contenga un elemento político significativo, ya sea la motivación de sus actos, los actos en sí mismos o la motivación de las autoridades. AI aplica el calificativo “político” a los aspectos de las relaciones humanas que guardan relación con la “política”, es decir, con los mecanismos de la sociedad y del orden público. Éstos incluyen los principios, la organización o la gestión del gobierno o de los asuntos públicos, y la relación de todo ello con cuestiones que afectan al idioma, al origen étnico, el sexo o la religión, el origen social o la influencia de una persona (entre otros factores) [...]”. La expresión *preso político* se refiere tanto a los presos de conciencia como a las personas que han practicado la delincuencia violenta (o han sido acusadas de otros delitos comunes, como la violación o la destrucción de propiedad) por motivos políticos. Sin embargo, AI únicamente pide la libertad inmediata e incondicional de los presos de conciencia [...]”.

I continua assenyalant, com a reflexió que conclou aquest apartat, el següent:

“[...] Los gobiernos suelen afirmar que en un país no hay presos políticos, sino únicamente presos encarcelados en aplicación de las leyes penales ordinarias. Sin embargo, AI califica de “políticos” casos como los descritos y emplea las expresiones “juicio político” y “encarcelamiento político” para referirse a ellos. Eso no implica que la organización se oponga necesariamente a su encarcelamiento, salvo si considera que, además de preso político, el recluso es preso de conciencia [...]”.

Aquesta definició de *pres polític* és la que ha assumit la BBC —per citar un referent mediàtic del nostre entorn—, que, en un *Special Report* de 9 de gener de 1998,⁷ admet que “la definició de *facto* és la que ofereix l'organització de drets humans

⁴ Aquestes declaracions van ser realitzades al SIDH *International Society of Human Rights*. Pel seu interès, es poden consultar al seu web en espanyol, www.derechos-humanos.info

⁵ Vegeu l'Estatut d'Amnistia Internacional (segons les modificacions de la 31a Reunió del Consell Internacional, Berlín, Alemanya, del 18 al 22 d'agost de 2013)

<<https://www.amnesty.org/en/about-us/how-were-run/amnesty-internationals-statute/>>

⁶

<<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:c4hIDBdcAqUJ:https://www.amnesty.org/download/Documents/120000/org200012002es.pdf+&cd=5&hl=ca&ct=clnk&gl=es>>

⁷ No s'ha localitzat amb posterioritat a aquesta data un plantejament diferent de la BBC.

Amnistia Internacional”, per qui *pres polític* és aquell en la situació del qual predomina el component polític.

Molt propera a la definició d'AI és la que destaca la metodologia jurídica dels *principis de Norgaard*.⁸ En concret, el director adjunt de la Fundació per als Drets Humans de Sud-àfrica, Hanif Valley,⁹ va pronunciar una conferència el 3 de gener de 2012, davant del Plenari de les Nacions Unides: “Presos polítics en els processos de pau i acords de pau, l'exemple de Namíbia i Sud-àfrica” i va posar de manifest que “[...] en determinades circumstàncies, un delictes comú, com l'assassinat, pot ser considerat com un delictes polític [...]”. D'acord amb aquests principis, la *Comissió de la Veritat i Reconciliació de Sud-àfrica*, va aplicar “[...] l'amnistia civil i penal a les persones que l'havien sol·licitat, respecte dels actes delictius que van ser comesos amb un objectiu polític en el transcurs dels conflictes del passat [...]”.

Un cop analitzada la utilització del terme en la perspectiva de les diferents organitzacions i agents internacionals, cal situar en el nostre àmbit les referències d'ordre pràctic que ha plantejat l'expressió *pres polític*.

En data 26 de novembre del 2007, un membre del grup parlamentari popular basc va formular una pregunta amb sol·licitud de resposta escrita al director general d'EITB (Euskal Telebista), relativa a la qualificació de *pres polític* d'un reclus pertanyent a la banda terrorista ETA en un informatiu d'ETB. En concret, es van formular les qüestions següents:

«[...] 1. ¿Es cierto que el pasado veintiuno de noviembre, en la segunda edición del *Teleberri*, se otorgó la categoría de *preso político* a un recluso de la banda terrorista ETA encarcelado en Francia?

2. En caso afirmativo a la pregunta anterior ¿Ha dado las instrucciones oportunas para que semejante despropósito no vuelva a “deslizarse” en próximas informaciones sobre la banda terrorista ETA y sus miembros?»

En la resposta per escrit d'EITB, en data 2 de gener de 2008, es diu el següent:

«Ni el presentador del informativo ni la locución de la noticia utilizaron esta denominación. Si es cierto que se insertó un rótulo con el texto de referencia [...]. Esta denominación es incorrecta y no se utiliza en los informativos de EITB. Tal y como usted plantea, se trata de un “desliz” que no debe volver a producirse.»

⁸ Com assenyala Faustin Z. Ntoubandi. *Amnesty for Crimes Against Humanity Under International Law*. 2007. Martinus Nijhoff publishers. Aquests principis van ser redactats pel professor Carl Aage Norgaard, que va ser president de la Cort Europea de Drets Humans i van ser utilitzats, per exemple, en el context de la transició a Namíbia per definir els delictes polítics. D'acord amb aquests principis, la decisió relativa a la identificació com a pres polític pren en consideració l'avaluació dels factors següents: la finalitat; el context; la naturalesa de l'objectiu polític; la condició legal i fàctica de la conducta; l'objecte de la conducta; i la relació entre el delictes i l'objecte polític.

⁹ Hanif Valley és director adjunt de la Fundació per als Drets Humans Sudàfrica, que té com a un dels seus principals objectius fer front al llegat històric de l'apartheid, el suport a la transformació i la construcció d'una cultura dels drets humans mitjançant la potenciació dels grups vulnerables per accedir als seus drets, la promoció de la democràcia participativa i la millora de la qualitat de vida de les persones amb la finalitat de superar les injustícies del passat. Amb anterioritat, ha ocupat el càrrec de cap de la Unitat de Drets Humans del Secretariat de la Commonwealth i ha estat assessor legal de la Comissió de la Veritat i Reconciliació de Sud-àfrica.

De manera molt similar, en data 28 de novembre de 2014 es va produir una intervenció parlamentària dirigida a la consellera d'Educació, Política Lingüística i Cultura, que va obtenir una resposta semblant a l'anterior i que es pot sintetitzar amb l'expressió següent: “[...] Aunque se trate de un único caso —lo ha mencionado usted, y no sé si habrá más casos, espero que no—, puede suceder, y habrá que corregirlo [...]”.

Les preguntes plantejades i les respostes donades pel Govern basc semblen estar en línia amb la concepció jurisprudencial del terme. En concret, ha estat la Sala Penal de l'Audiència Nacional, per totes, en la Sentència de 26 de juny de 2015 que, a propòsit de l'anàlisi de l'exaltació del terrorisme (article 578 CP), s'ha referit a l'expressió *pres polític* de la manera següent:

«[...] se trata de una burda manifestación de la reinención del lenguaje que constituye uno de los símbolos de la dinámica terrorista, que, en ocasiones, de forma inconsciente y por frivolidad, acaba formando parte del lenguaje coloquial, de forma tan acrítica como censurable; o como indica la S.T.S nº 121/2015, de 5 de marzo, tal expresión no pasa de ser una “recreación” del lenguaje que se efectúa en clave terrorista, pero que no pasa de ser una perversión del mismo, como ocurre con otros términos, como calificar la extorsión como “impuesto revolucionario”, sin que la mera utilización de tales términos implique la exaltación del terrorismo que predica el artículo 578 del Código Penal [...]».

Tercera. L'expressió *pres polític* en referència a la persona de l'entrevistat

En la menció a Carles Sastre com a “pres polític” en el marc de l'entrevista realitzada en el programa *Més 324*, l'anàlisi dels diferents pronunciaments judicials recaiguts en l'anomenat “cas Bultó”, tant pel que fa al Carles Sastre mateix, com respecte de la resta de membres del grup —i, en aquest sentit, les adoptades en seu estatal i les dictades pel Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH)— és summament complexa.

Aquesta dificultat deriva del fet que la Sentència de l'Audiència Nacional de 28 d'octubre de 1985, que va condemnar Carles Sastre per delictes d'assassinat (confirmada per la STS de 28 de novembre de 1986),¹⁰ encara que formalment vàlida i

¹⁰ Reproduïm, pel seu interès, les consideracions següents de la STS de 28 de novembre de 1986: “[...] En la narración histórica asumida por la sentencia [en referència a la sentència de l'Audiència Nacional de 28 d'octubre de 1985] se reconoce que el procesado Jesús Carlos, juntamente con los otros procesados todos ellos pertenecientes al llamado Ejército Popular Catalán, «según el plan perfectamente elaborado con anterioridad» es decir, obedeciendo a un concierto determinante, implicados en un «pactum scaeleris» libremente asumido, llevaron a término los diversos y sucesivos actos que se describen según la distribución de roles efectuada, atribuyéndose a Jesús Carlos una intervención principal, facilitando la entrada del grupo a la vivienda merced al ardor de hacerse pasar por empleado de la compañía de gas, retener en una habitación, empuñando la pistola, a los familiares y sirviente, entretanto otros colocaban el aparato explosivo al señor Enrique, aguardando el fin de esta operación para salir juntos y alejarse del piso [...]”.

Sobre la interpretació i l'abast de la Llei d'Amnistia, resulta d'interès reproduir el FJ 8è de la STS: “[...] Octavo: El décimo y postrer motivo del recurso, por infracción de ley y cauce del número 1 del artículo 849 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal, hace referencia a aplicación indebida de lo dispuesto en el artículo 1.1, b), de la Ley 46/1977, de 15 de octubre, al no concederse al inculcado el beneficio de amnistía a que cree tener derecho, aludiendo a que, si bien a partir de la Constitución de 1978 puede distinguirse entre los conceptos de «independencia» y de «autonomía», en octubre de 1977, cuando se

vigent, incorpora i pren com a referència gran part dels arguments i fets provats de les sentències de 15 de gener i 27 de desembre de 1982, de l'Audiència Nacional i del Tribunal Suprem, respectivament, en relació amb els altres membres de l'escamot, que van ser declarades nul·les pel Tribunal Constitucional, en data 16 de desembre de 1991.

En efecte, les sentències van ser recorregudes davant el TEDH, que, mitjançant la Sentència de 6 de desembre de 1988 (*Affaire Barberà, Messegué et Jabardo c. Espagne*) les va declarar lesives i contràries al Conveni Europeu de Drets Humans.

En síntesis, el TEDH, en una de les seves sentències més clàssiques, emblemàtica quant a les garanties bàsiques del procés, va declarar que en el curs del procés penal que va finalitzar amb la condemna dels recurrents, havia tingut lloc una violació de l'article 6.1 del Conveni per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, que reconeix el dret al fet que tota persona sigui escoltada equitativament i públicament, per un Tribunal independent i imparcial establert per la Llei. El Tribunal Constitucional, en data 16 de desembre de 1991, en va declarar la nul·litat, amb retroacció de les actuacions al tràmit d'inici de les sessions del judici oral.

Reobert el procés penal davant l'Audiència Nacional,¹¹ els tres membres de l'escamot que havien estat condemnats per l'assassinat de l'industrial José Maria Bultó, van resultar finalment absolts per falta de proves. Amb posterioritat, el TEDH¹² va

promulga la Ley de Amnistía, en modo alguno puede decirse que exista política o jurídicamente acuñado el término de autonomía.

Según indicada norma de la Ley de 1977, quedaban amnistiados «todos los actos de la misma naturaleza -de intencionalidad política- realizados entre el 15 de diciembre de 1976 y el 15 de junio de 1977 cuando en la intencionalidad política se aprecie, además, un móvil de restablecimiento de las libertades públicas o de reivindicación de autonomías de los pueblos de España»; la Circular 1/1977 de la Fiscalía del Tribunal Supremo aclara que los actos serán en reivindicación de autonomías cuando las actitudes y circunstancias a que con precedencia se hace mención se refieran a las regiones o a los pueblos de España en afirmación, fuera de las vías legales, de sus instituciones y libertades propias. La limitación aludida, «reivindicación de autonomías de los pueblos de España», ha sido considerada en diversas resoluciones de esta Sala -sentencias de 28 de febrero, 16 y 19 de mayo y 8 de noviembre de 1978 y 30 de diciembre de 1980-, no prestándose a confusión entre móviles propiamente autonómicos y móviles independentistas, erradicados estos últimos del cono abarcador de la Ley de Amnistía, aclarando la última sentencia citada que «autonomía» equivale, según el «Diccionario de la Lengua», a potestad que dentro del Estado pueden gozar municipios, provincias, regiones u otras entidades de él para regir intereses peculiares a su vida interior mediante normas y órganos de gobierno propios, es decir, que supone el reconocimiento de particularidades étnicas, lingüísticas, consuetudinarias o tradicionales de ciertas comarcas o regiones, que cristaliza en transferencia de funciones y de competencias por parte del Poder Central hasta el límite que se convenga, pero siempre dentro de la soberanía de un solo Estado. Indudablemente, el secesionismo del complejo unitario del Estado español, con ánimo de erección de un país independiente, no puede parificarse a la intención reivindicativa autonómica a que alude la Ley citada. El acusado y recurrente pertenecía al Ejército Popular Catalán para la liberación de los Países Catalanes, rama o brazo armado del Front Nacional de Catalunya que propugnada la independencia. La sentencia de esta Sala de 27 de diciembre de 1982 resolvió la cuestión, en relación con otros procesados ya juzgados, precisando que aunque puedan conectarse las acciones «económicas» emprendidas con una intencionalidad política, es obvio que no se dan los condicionamientos de la medida de gracia porque aquella intencionalidad se recortaba mediante el móvil de reivindicación de autonomías, cuyos matices diferenciales con la independencia que tales grupos propugnaban es ocioso destacar, pues entonces y ahora, tanto en los textos fundamentales o constitucionales como en la Ley penal ordinaria, se ha impuesto y se impone el respeto a la indisoluble unidad de la Nación española [...]».

¹¹ Sentència de l'Audiència Nacional de 3 d'octubre de 1993.

¹² STEDH de 13 de juny de 1994. *Affaire Barberà, Messegué et Jabardo c. Espagne* (article 50).

condemnar l'Estat espanyol a indemnitzar Xavier Barberà, Antoni Messeguer i Ferran Jabardo, com a compensació pels danys morals i materials pels anys que van estar empresonats.

Aquesta narració històrica, certament molt controvertida, suscita alguns interrogants que a parer dels sotassignats, posen en dubte que es pugui qüestionar la idoneïtat del llenguatge que emprà el director del programa en relació amb l'entrevistat, atès que sense desconèixer que la sentència penal que va condemnar Carles Sastre per delictes d'assassinat continua vigent formalment, els pronunciaments judicials subsegüents respecte de la resta d'autors, fan que es pugui establir un paral·lelisme clar respecte de determinats extrems, entre la condemna de Carles Sastre i la Sentència del TEDH de 6 de desembre de 1988, en el cas *Barberà, Messegué i Jabardo* contra Espanya.

De fet, l'anàlisi d'aquest paral·lelisme, encara que en relació amb Jaume Martínez Vendrell, un altre dels condemnats per la seva participació delictiva en l'assassinat de José Maria Bultó, ha estat abordat per l'Audiència Nacional en la Interlocutòria de 21 de maig de 2010, de la Sala Penal, ratificada pel Tribunal Suprem mitjançant la Sentència de 4 de novembre de 2010.

Aquesta interlocutòria va ser dictada en el recurs d'apel·lació subsidiàriament interposat per Manuel Bultó Font (fill de José Maria Bultó Marqués) contra l'arxivament de la querella per presumpte enaltiment del terrorisme efectuat per l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló, que va donar el nom de "Martínez Vendrell, patriota català" a una via urbana de la localitat, amb ocasió de la celebració del 76è aniversari de la proclamació de la Segona República, i com a conseqüència de l'Acord del Ple de l'Ajuntament de 25 de juliol de 2002, pel qual es va acordar la imposició de noms a diverses vies urbanes de la localitat.

Quant a la seva identificació en el marc d'aquest informe, cal assenyalar que Jaume Martínez Vendrell va ser un dels condemnats per l'assassinat de José Maria Bultó, en concepte de còmplice per omissió, atesa la seva condició de membre fundador del Front Nacional de Catalunya —moviment d'oposició al franquisme— del qual l'Exèrcit Popular Català (EPOCA) era el braç armat.

En aquesta interlocutòria —que en aquest context és lectura de referència obligada— l'Audiència Nacional, més enllà del veredictes concret a propòsit d'un eventual enaltiment del terrorisme, efectua una revisió històrica del "cas Bultó", sens perjudici de la configuració jurídica dels fets que, des d'una perspectiva formal, continua vigent.

Reproduïm els fragments més significatius de la Interlocutòria de l'Audiència Nacional de 21 de maig de 2010:

"[...] Es un hecho incontrovertido que Jaume Martínez Vendrell fue condenado en sentencia firme y ejecutoria de la Sala Segunda del Tribunal Supremo de fecha 10.04.1981. Es una verdad jurídica incuestionable y de ninguna manera corresponde a este Tribunal poner en duda la validez y legalidad de dicha resolución.

Sin embargo, junto a lo anterior, también lo es que, tanto, por el momento histórico en el que se enmarca el hecho enjuiciado, las características de la resolución que se dictó, el propio contenido de ésta, el sistema de garantías procesales imperantes en el

momento, más que cuestionado, demolido tanto por el Tribunal Constitucional como por el Tribunal Europeo de Derechos Humanos, no resulta en absoluto ni disparatado ni ilegítimo el cuestionamiento o puesta en duda de la condena del Sr. Martínez Vendrell por parte de terceros que aborden el tema desde el plano de la rigurosa investigación histórica. Aunque para este Tribunal, la Sentencia es plenamente vigente, ello no implica que desde el punto de vista del análisis jurídico sobre la concurrencia de los elementos del tipo deba sacar consecuencias y admitir que la participación del Sr. Martínez Vendrell en un hecho de naturaleza terrorista, fuera del estricto ámbito formal judicial, pueda ser razonablemente cuestionada, eso sí, dentro de ciertos parámetros, y en un específico contexto. La situación no es tan típica, nítida y prístina a este respecto como pretende el recurrente [...].”

Des de la perspectiva del context sociopolític en què es produeixen els fets, el raonament jurídic vuitè de la Interlocutòria no només descriu el moment històric en què s'adopten les lleis d'amnistia, sinó que interpreta la motivació política seguida pels autors, amb l'argumentari següent:

“[...] Se producen poco después de la muerte del dictador Franco, antes de la aprobación de la Constitución, en pleno proceso de transformación política, con grandes incertidumbres en cuanto al resultado final de la transición política emprendida. Lo anterior obviamente no da legitimidad alguna ni en el plano moral ni en el jurídico a los actos terroristas llevados a cabo durante dicho período, pero objetivamente tienen y debe reconocérseles un significado distinto de aquellos otros que se producen en el inequívoco contexto de una situación de democracia consolidada y estable como la que posteriormente ha gozado nuestro país. Es una distinción significativa y evidente. En aquel momento existía un germen de democracia, incipiente y tutelada, de futuro y resultado incierto. No estaba siquiera configurada ni definida la nueva estructura territorial del Estado español, en aquel momento en formación. Precisamente, las Leyes de amnistía, especialmente la Ley 46/1977, pretendían atender a esas circunstancias y no distinguían los hechos por su gravedad o calificación jurídica, únicamente su aplicación venía condicionada por la intencionalidad política de los delitos cometidos. La no aplicación de la referida Ley de Amnistía de 1977 a los hechos que causaron la muerte del Sr. Bultó, no obstante la argumentación que se da en la sentencia del Tribunal Supremo de 27. 02. 1978, en la que parece ponerse en duda la intencionalidad política de los mismos hasta reducirlos a delitos comunes, no vino finalmente determinada por la calificación jurídica o por las características del hecho, sino por los matices introducidos por la Sala Segunda del Tribunal Supremo en la concreción de la motivación política seguida por sus autores, contra el inicial criterio de la Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional, abundando en la finalidad exclusivamente autonomista que había de tener la motivación política, excluyendo expresamente la independentista. Distinción a todas luces difícil de entender desde una perspectiva actual [...].

Resulta cierto que la defensa jurídica de Martínez Vendrell no utilizó los mismos remedios jurídicos y, por tanto, no se ha visto formalmente beneficiado por sus resultados. Es decir, la sentencia penal dictada en su contra sigue formalmente vigente, pero las circunstancias indicadas, de ninguna manera impiden su legítimo cuestionamiento y, por el contrario, hacen perfectamente admisible la revisión histórica de los hechos por encima de la verdad judicial formalmente establecida [...].”

En definitiva, si l'aplicació de la Llei d'Amnistia de 1977 va venir determinada, des d'un punt de vista objectiu, no per la qualificació jurídica dels fets, sinó per la concreció de la motivació política seguida pels seus autors, des de la perspectiva d'una finalitat independentista que exclouria l'aplicació de l'amnistia, la discussió sobre si en les seves referències biogràfiques cal referir-se a Carles Sastre com a “pres polític” o “pres comú” és absolutament estèril, atès que l'àmbit d'aplicació de la Llei d'Amnistia pren com a referència uns paràmetres que no tenen cap similitud amb els que defineixen avui un “pres polític”; en especial, amb els que han estat adoptats per l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa (Resolució 1900, de 3 d'octubre de 2012).

És oportú recordar en aquest sentit com la Sentència de 27 de desembre de 1982, a la qual es remeten les sentències de l'Audiència Nacional i del Tribunal Suprem¹³ condemnatòries de Carles Sastre per delictes d'assassinat (vegeu la nota 10), justifica la inaplicació de la Llei d'Amnistia. En la part que aquí interessa, diu el següent:

«[...] y esta última limitación de la intencionalidad por el móvil añadido de reivindicación de “autonomías” ya recibió una expresiva alusión en la sentencia de esta Sala de 28 de febrero de 1978, dictada en esta misma causa al subrayar la diferencia entre móviles autonómicos y de independencia, distinción que tuvo después más acusados perfiles en las sentencias de 16 y 29 de mayo y 8 de noviembre de 1978, al referirse, como circunstancia condicionante de la amnistía, a la reivindicación de “las autonomías regionales dentro de la unidad nacional”, llegando a una más acabada definición del móvil expresado la sentencia de 30 de diciembre de 1980, que habla de autonomía en su concepto lexicográfico y político de “potestad que dentro del Estado pueden gozar municipios, provincias y regiones para regir intereses peculiares de su vida interior mediante normas y órganos de gobierno propio”, lo que supone —añadía dicha resolución— el reconocimiento de particularidades étnicas, lingüísticas, consuetudinarias o tradicionales de ciertas comarcas y regiones, que cristaliza en transferencia de funciones y de competencias por parte del Poder Central hasta el límite que se convenga, pero “siempre dentro de la soberanía de un solo Estado”, pero en el supuesto de autos, según se desprende del resultando de hechos probados con la integración fáctica que permite el considerando sexto de la sentencia de instancia y el relato que sirve de base a la de 10 de abril de 1981, dictada por la Sala en esta misma causa, los acusados pertenecían a un grupo organizado llamado “Ejército Popular Catalán” (EPOCA), para la liberación de los “países catalanes”; rama o brazo armado del “Front Nacional de Catalunya”, que propugnaba la independencia, y aunque puedan conectarse las acciones “económicas” emprendidas con una intencionalidad política es obvio que no se dan los condicionamientos de la medida de gracia, porque aquella intencionalidad se recortaba mediante el móvil de reivindicación de autonomías [...] el propósito de secesión o de independencia de Cataluña por la fuerza de las armas y mediante un ejército de revolucionarios no puede estar en el ámbito de la citada Ley de Amnistía, a no ser mediante una interpretación extensiva que repugna a toda medida de gracia y que indebidamente parifique autonomía e independencia [...]”.

A la vista del context sociopolític en què es van produir els fets objecte de les actuacions, definits i valorats de manera diàfana en la Interlocutòria —parcialment

¹³ Sentències de 28 d'octubre de 1985 de l'Audiència Nacional i de 28 de novembre de 1986 del Tribunal Suprem.

transcrita—, al nostre parer és clar que la referència *pres polític* en relació amb la persona de Carles Sastre no pot comportar una vulneració del principi de veracitat per part del director del programa, entès com ha estat definit aquest principi, entre molts altres, per la STS de 25 de febrer de 2013:

“[...] El requisito constitucional de la veracidad de la información no va dirigido a la exigencia de una rigurosa y total exactitud en el contenido de la información, sino a negar la protección constitucional a los que transmiten como hechos verdaderos, bien simples rumores, carentes de toda constatación, o bien meras invenciones o insinuaciones sin comprobar su realidad mediante las oportunas averiguaciones propias de un profesional diligente [...]”.

Quarta. Valoració de determinades expressions vinculades a les referències biogràfiques de l'entrevistat

De l'informe d'anàlisi dels continguts emesos no se'n desprèn l'existència d'altre judici de valor que, si s'escau, pugui resultar controvertit, que el que fa referència al concepte de *pres polític*.

Això no obstant, es valoren altres expressions emprades al llarg de l'entrevista i vinculades a les referències biogràfiques de Carles Sastre.

1. Sobre la seva condemna en el “cas Bultó”:

“[...] Arran de la mort de José María Bultó fou detingut, empresonat el juny del 77. Després d'haver passat per la presó model de Barcelona i per la de Segòvia, sortia al carrer gràcies a una amnistia que només va tenir validesa dos dies [...]”.

És cert que el director del programa utilitza la paraula “mort”, enlloc d'assassinat. Això no obstant, si com a conseqüència de la “mort” de José Maria Bultó, el relat assenyala que Carles Sastre fou detingut i empresonat, és més que evident que s'afirma la seva participació delictiva en els fets. No és susceptible de vulnerar cap dels principis rectors de la informació, el fet que el professional d'un mitjà de comunicació no qualifiqui un tipus de delictiu concret, en un context en què, a més, la referència biogràfica no té cap connexió amb l'objecte de l'entrevista.

En qualsevol cas, és interessant recordar, a propòsit de la transmissió d'una informació veraç, el que assenyala reiteradament el Tribunal Suprem en entendre que la veracitat “[...] no supone la exigencia de concordancia entre la información difundida y la verdad material u objetiva de los hechos narrados de tal manera que excluya errores o inexactitudes de aquella, sino que tiene por objeto exigir al informador un deber específico de diligencia en la búsqueda de la verdad de la noticia y en la comprobación de la información difundida [...]”. STS de 22 d'abril de 2013.

2. Sobre la referència a EPOCA o Terra Lliure com a organitzacions “independentistes” i a l'operació Garzón contra l'independentisme:

“[...] Una part dels signants del document són exmilitants d'EPOCA i de l'organització Terra Lliure [...]. Altres van ser detinguts en l'operació Garzón contra l'independentisme i pertanyen al Moviment de Defensa de la Terra, entre altres organitzacions independentistes [...]”.

L'adjectivació com a “independentista” de les organitzacions de les quals va formar part l'entrevistat, i la majoria dels signants del document, ha estat una constant en els mitjans de comunicació, especialment, de la premsa escrita, que ha utilitzat el terme “independentista” de manera habitual. Se citen alguns exemples extrets de reculls de premsa de l'època en què es van produir la majoria dels atemptats i/o les detencions més significatives dels membres de l'organització Terra Lliure:

- “[...] *El grupo independentista y ecologista Terra Lliure* se ha atribuido la autoría de los atentados perpetrados contra instalaciones de la compañía eléctrica FECSA en Girona, Salou y Reus [...]”. *La Vanguardia*, 24 de juny de 1981.

- “[...] *El grupo independentista y ecologista Terra Lliure* reivindicó a través de una grabación dirigida al *Punt Diari*, de Gerona, los tres atentados sufridos en la madrugada y mañana del martes por las instalaciones de la compañía Fuerzas Eléctricas de Cataluña (FECSA) en diferentes puntos de Cataluña. [...]”. *El País*, 24 de juny de 1981.

- “[...] El atentado fue reivindicado por el *grupo independentista Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 17 de setembre de 1981.

- “[...] *La organización independentista Terra Lliure* se atribuyó a través de una llamada telefónica el atentado perpetrado esta madrugada contra la Delegación de Hacienda de Valencia [...]”. *La Vanguardia*, 27 d'octubre de 1981.

- “[...] Dos guardias Civiles resultaron heridos con carácter leve. Se atribuye la autoría del hecho a la *organización independentista catalana Terra Lliure* [...]. Se atribuye el atentado a la *organización terrorista Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 23 d'abril de 1982.

- “[...] *La organización independentista catalana Terra Lliure (Tierra Libre)* se responsabilizó anoche de la autoría del atentado. [...]”. *El País*, 23 d'abril de 1982.

- “[...] Los siete detenidos podían ser acusados de formar parte de la *organización independentista Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 18 de novembre de 1982.

- “[...] El Ayuntamiento de Sant Just Desvern se ha manifestado en contra de la aplicación de la Ley antiterrorista a dos de sus vecinos, presuntos miembros de la *organización independentista Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 20 de novembre de 1982.

- “[...] Un total de 85 años y cuatro meses de cárcel es la petición del fiscal contra dos presuntos miembros de la *organización independentista catalana Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 22 d'abril de 1983.

- “[...] Al parecer ETA mantiene también contactos con *grupos extremistas catalanes como Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 27 de novembre de 1983.

- “[...] Posteriormente, en una llamada al diario “Avui”, *el grupo Terra Lliure* se ha responsabilizado del atentado [...]”. *La Vanguardia*, 3 de desembre de 1983.

- “[...] *La organización independentista y terrorista Terra Lliure* se responsabilizó ayer del atentado perpetrado durante la madrugada del jueves al viernes en las oficinas de la compañía FECSA, situadas en la avenida Mayor de Sarriá, número 27, de Barcelona. [...]”. *El País*, 3 de diciembre de 1983.
- “[...] *La organización independentista Terra Lliure* se responsabilizó ayer del atentado que provocó en la madrugada de ayer un incendio en las instalaciones de Televisión Española en la montaña barcelonesa de Montjuïc. [...]”. *El País*, 23 d'abril de 1985.
- “[...] La policía hace explotar un artefacto en la plaza Lesseps presuntamente colocado por la *organización independentista catalana Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 29 d'agost de 1985.
- “[...] *La organización independentista Terra Lliure* se ha responsabilizado del atentado en llamada telefónica a la emisora de la Generalitat Cataluña Radio [...]”. *La Vanguardia*, 3 de setembre de 1985.
- “[...] Ayer fue puesto en libertad sin fianza alguna el joven de Alcanar (Tarragona), Josep Lluís Rovira, que fue detenido como presunto implicado con la *organización terrorista Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 15 de febrer de 1985.
- “[...] Una imprenta clandestina que elaboraba propaganda para el *grupo independentista Terra Lliure* [...]”. *La Vanguardia*, 22 gener de 1985.
- “[...] Un guardia civil y un policía nacional resultaron ayer heridos de gravedad al ser alcanzados por la metralla de un artefacto colocado por la *organización terrorista catalana Terra Lliure* en la calle de Sants, de Barcelona. [...]”. *El País*, 3 de maig de 1988.
- “[...] Las hipótesis policiales sobre la autoría del atentado apuntan, por el material utilizado, hacia la *organización independentista Terra Lliure* [...]”. *El País*, 14 de juny de 1988.
- “[...] El juez de la Audiencia Nacional Baltasar Garzón ha amontonado en una papellera numerosos telegramas, enviados desde Cataluña por cargos autonómicos, alcaldes, concejales, presidentes de empresas y particulares, que piden la libertad inmediata de los detenidos de la *organización independentista Terra Lliure*, encarcelados en los últimos días por orden del magistrado [...]”. *El País*, 12 de juliol de 1992.
- “[...] La propuesta pedía al Gobierno central la adopción de medidas para liberar o facilitar el retorno a Cataluña *de aquellos independentistas* que asumieran la vía democrática [...]”. *La Vanguardia*, 5 de diciembre de 1992.
- “[...] *Terra Lliure, punt final* es el título del documental sobre la historia de la *organización terrorista* que se emite esta noche en el Canal 33 (22.15 horas). Producido por Televisió de Catalunya y Batabat bajo la dirección del periodista de la cadena David Bassa, el documental recorre la trayectoria del grupo independentista desde su nacimiento, en 1979, hasta su disolución en 1995. [...]”. *El País*, 14 d'abril de 2007.

De les cites reproduïdes, s'observa que el llenguatge periodístic utilitza indistintament els qualificatius “independentista”, “terrorista”, “grup terrorista” “grup extremista” o “grup” —entre altres— per referir-se a l'organització Terra Lliure. Per tant, si no presenta cap problema el terme *independentista* per referir-se a l'organització, en la seva referència a Terra Lliure, no hauria de presentar-ne cap, tampoc, associat a l'operació Garzón. Pel que fa a aquest darrer supòsit, constatem que el TEDH mateix, en la Sentència de 2 de novembre de 2004, en relació amb la demanda presentada contra Espanya per quinze dels membres detinguts en l'operació Garzón arran d'una eventual violació de l'article 3 del Conveni per a la protecció dels drets humans, diu, en la descripció dels fets, el següent: “El 29 de junio de 1992, poco tiempo antes de la celebración de los Juegos Olímpicos de Barcelona, fueron detenidos unos presuntos simpatizantes de un movimiento independentista catalán”.

No sembla procedent manifestar cap reserva o objecció pel que fet que el director del programa emprí una o altra denominació, més quan l'expressió “Operació Garzón contra l'independentisme” es va popularitzar l'any 2012, arran de l'elaboració del documental intítulat d'aquesta manera.

3. Sobre la utilització del mot *clandestí* en lloc de *fugit*:

“[...] Des de la clandestinitat a França, Carles Sastre va participar en la creació de Terra Lliure [...]”.

El *Diccionario de la Real Academia Española* defineix *clandestí*, *ina* com: “Secreto, oculto y especialmente hecho o dicho secretamente por temor a la ley o para eludirla”.

I de manera similar, l'Institut d'Estudis Catalans s'hi refereix com “Ocult, fet secretament, com essent il·lícit”.

En l'àmbit jurisprudencial, el terme *clandestí* s'utilitza de manera equivalent a *fugit*. En citem alguns exemples, vinculats a les detencions de determinats membres d'ETA:

“[...] Ambos acusados son de Tolosa; según la policía eran amigos y huyeron juntos a Francia cuando pasaron a la clandestinidad. Lo que señala los vínculos entre Fulgencio y el autor del manuscrito [...]”. Sentència de l'Audiència Nacional de 31 de maig de 2012.

“[...] También los peritos NUM053, NUM054, NUM055 y NUM056 señalaron que, dadas las medidas de seguridad adoptadas por la organización, cuyos miembros marchaban en la clandestinidad, sin comunicarlo siquiera a la familia [...]”. Sentència de l'Audiència Nacional de 30 de setembre de 2015.

“[...] Es decir, un huido a Francia que regresaba en la clandestinidad para la comisión de hechos de la mencionada naturaleza terrorista [...]”. Sentència de l'Audiència Nacional de 30 d'octubre de 2014.

“[...] Lo que resulta inconveniente para un pequeño grupo de personas que viven en la clandestinidad y que se desplazan de manera continua. Ese dato estaba en el origen de la queja del comando sobre la manera de lograr vehículos con los que atentar y su

importancia en la ejecución de sus proyectos [...]”. Sentència de l'Audiència Nacional de 15 de desembre de 2015.

“[...] En la vivienda que ocupaban se incautó abundante material documental en soporte papel e informático que versa sobre la organización y funcionamiento de la banda terrorista respecto a sus militantes que se encuentran en la *clandestinidad* o no, en terceros países [...]”. Sentència de l'Audiència Nacional de 30 de desembre de 2015.

Constatem, així, que en el relat de les sentències, “clandestí” i “fugit” s'utilitzen com a termes equivalents o similars.

4. Sobre l'expressió *gran reserva de l'independentisme*:

“[...] Descatalogats. Lògicament vostè a més a més ha passat 11 anys a la presó. I d'això ja fa 20 anys. És a dir que déu ni do els anys que han passat. No sé si en els vins diria que vostè és un gran reserva de l'independentisme i a més a més... [...]”.

En relació amb les dades biogràfiques de l'entrevistat, resulta d'interès portar, novament, a col·lació la Interlocutòria de l'Audiència Nacional de 21 de maig de 2010 que permet traslladar les reflexions del tribunal respecte la biografia de Jaume Martínez Vendrell a la descripció biogràfica de Carles Sastre efectuada pel director del programa.

El raonament jurídic setè de la Interlocutòria, diu:

“[...] Estimamos, en primer lugar, que no puede compararse que lo que defina de forma absoluta, por encima de cualquiera otra cualidad, circunstancia o situación, a la figura histórica de Jaume Martínez Vendrell, sea su condición de terrorista, y que esta circunstancia le haya de acompañar, sin remisión ni matices de clase alguna, toda su vida [...]”.

I continua assenyalant el raonament jurídic vuitè que:

“[...] desde un abordaje histórico, resulta plenamente admisible pasar a un segundo plano la controvertida imputación judicial al Sr. Martínez Vendrell del terrible asesinato del Sr. Bultó y, en el momento de confeccionar su biografía, hacer prevalecer o resaltar, según los fines, otros factores o valores, como son el del patriotismo catalán del personaje o su buen comportamiento ciudadano, hasta el punto de poder afirmarse que el homenaje público tributado no tiene de ninguna manera porque significar, como se pretende por el querellante, un enaltecimiento del terrorismo o la humillación de las víctimas. Los distintos aspectos de la vida de Martínez Vendrell son escindibles, lo que hace perfectamente posible laurear determinados pasajes o momentos de su biografía personal, sin que los controvertidos tengan porque necesariamente empañar al resto [...]”.

En conseqüència, si els diferents aspectes de la vida de Carles Sastre son perfectament *escindibles*, no es veu motiu pel qual, sense negar la seva controvertida imputació, no es pugui ressaltar, també i entre altres, la seva condició d'independentista [...]».

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta, amb 3 vots a favor, 3 vots en contra amb vot particular i el vot de qualitat de president, el següent

ACORD

1. Constatar que les consideracions efectuades en relació amb l'anàlisi de l'entrevista a Carles Sastre en el programa *Més 324* permeten concloure que les expressions emprades pel director i conductor del programa no vulneren cap de les previsions de la normativa que regula el servei públic audiovisual de competència de la Generalitat. Analitzada la dimensió del principi de veracitat, no es pot apreciar que se n'hagi produït cap vulneració, ni pel que fa a l'expressió *pres polític*, ni respecte de la resta d'expressions vinculades a la biografia de l'entrevistat.
2. Notificar aquest Acord a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA.

Barcelona, 10 de maig de 2016

Roger Loppacher i Crehuet
President

Daniel Sirera Bellés
Conseller secretari